

Oświadczenie złożone przez senatora Tadeusza Skorupę na 73. posiedzeniu Senatu w dniu 31 marca 2011 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego

W związku z informacjami na temat prawie 139 t złota zrabowanego Polsce przez Niemców, hitlerowców podczas II wojny światowej, a następnie odzyskanego i na mocy decyzji rządów Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji zdeponowanego, czyli złożonego na przechowanie, w Bank of England w Londynie, złota, które w myśl prawa międzynarodowego winno wrócić do Polski, zwracam się z prośbą o udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na następujące pytania:

Czy podjęto działania mające na celu uzyskanie informacji o tym, co dzieje się z tą własnością Polski, wartą mniej więcej 14 miliardów zł?

Czy podjęto działania zmierzające do sprowadzenia złota z powrotem do Polski, której jest własnością i do której w myśl prawa międzynarodowego powinno powrócić?

Czy znana jest wysokość odsetek i zysków z operacji finansowych, które były przeprowadzone z wykorzystaniem tego złota? Te odsetki i zyski wielokrotnie przekraczają wartość depozytu, czyli te mniej więcej 14 miliardów zł.

Czy wiadomo, co stało się z wywiezionymi z Polski dewizami i kosztownościami zabranymi z polskich sejfów bankowych?

Restytucja złota to nieuregulowana dotychczas sprawa związana z odszkodowaniami wojennymi. Zgodnie z prawem międzynarodowym roszczenia państwa poszkodowanego o odszkodowania wojenne, podobnie jak zbrodnie wojenne, nie ulegają przedawnieniu. Zasadność polskich roszczeń potwierdziła powołana 27 września 1946 r. przez rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji specjalna komisja pod nazwą: Komisja Trójstronna dla Restytucji Złota Monetarnego z siedzibą w Brukseli. Powstała ona w efekcie odbytej na przełomie listopada i grudnia 1945 r. w Paryżu konferencji reparacyjnej poświęconej problemowi odszkodowań od Niemiec. Na mocy postanowień tej komisji utworzono fundusz – pulę, z tego funduszu nastąpić miał przydział złota proporcjonalny do strat poniesionych w związku z grabieżami i zaborem mienia, których dopuścili się Niemcy w okresie II wojny światowej. Straty materialne poniesione przez Polskę powojenne Ministerstwo Administracji Publicznej oszacowało na bilion dolarów, co stanowi 38% stanu z roku 1939. Ich częścią jest prawie 139 t złota zrabowanego przez Niemców w czasie II wojny światowej, zdeponowanego od 1948 r. w Bank of England w Londynie.

6 lipca 1949 r. Polska przystąpiła do trzeciej części aktu końcowego paryskiej konferencji reparacyjnej, na mocy której trzy kraje jako koalicjanci – USA, Wielka Brytania oraz Francja – są uprawnione i obowiązane do rozdziału odzyskanego złota. Poszczególne państwa zostały w tym akcie zobligowane do przekazania prawdziwych i szczegółowych danych dotyczących strat złota zagrabionego lub wywiezionego do Niemiec – pkt E. Polska także otrzymała kwestionariusz opracowany przez komisję trójstronną, którym dysponuje obecnie rząd Rzeczypospolitej Polskiej.

Przystąpienie Polski do wymienionego aktu świadczy o wiedzy o istnieniu przedmiotowego roszczenia i podjęciu dążeń zmierzających do odzyskania depozytu. Istnienie takiego zobowiązania potwierdził również 5 listopada 2005 r. w audycji „Rozmowy niedokończone” wyemitowanej przez Telewizję „Trwam” ówczesny prezes Rady Ministrów Kazimierz Marcinkiewicz. Pisma w tej sprawie były kierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska oraz do Lecha Kaczyńskiego, ówczesnego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Nie uzyskano do tej pory żadnej odpowiedzi poza stwierdzeniem: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów nie może ustosunkować się do zawartych uwag i sugestii.

Przedmiotowa sprawa dotyczy uznanego przez rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji roszczenia Polski o restytucję prawie 139 t złota zrabowanego w okresie II wojny światowej. Wartość złota sięga olbrzymiej kwoty – około 14 miliardów zł. Należne Polsce odsetki i zyski związane z operacjami dokonywanymi z wykorzystaniem przedmiotowego depozytu będą wielokrotnie wyższe. Dążenie do sprowadzenia przedmiotowego depozytu do Polski leżą w polskim interesie narodowym, zatem podjęcie tych kroków to uznany prawem międzynarodowym obowiązek władz Rzeczypospolitej Polskiej.

Bardzo proszę Pana Premiera oraz Pana Ministra o udzielenie szczegółowych, wyczerpujących odpowiedzi na zadane w związku z tą sprawą pytania.

Tadeusz Skorupa